07/06/2023

Σε δέκα μόλις ημέρες – Του Μητροπολίτη Γουμενίσσης, Αξιουπόλεως και Πολυκάστρου

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Γουμενίσσης, Αξιουπόλεως και Πολυκάστρου

Σε δέκα μόλις ημέρες
(ευλαβούμενοι οικειοπρεπώς του ξένου τρόπου την φανέρωση)

Πορευόμεθα στα πλαίσια του χρονο-χώρου, όπως τα διαχειρίζεται η εποχή μας, με ραγδαίες προσανακαλύψεις, απρόβλεπτες δυνατότητες και αφάνταστα μεγαλύτερες προοπτικές, σύμφωνα με τις τρέχουσες προϋποθέσεις των τωρινών επιστημονικών δεδομένων (και όχι της φαντασίας).

Μέσα σ᾽ αυτά τα πλαίσια δεδομένων κινούμενοι και οι πιστεύοντες, ως ενεργά στελέχη αυτού του κόσμου με ρεαλισμό ευθύνης, δεν παύουμε ωστόσο να είμαστε

κεκλημένοι σε μιάν άλλη προοπτική, προοπτική άλλης βιοτής, προοπτική άλλης μέθεξης, προοπτική -αν θέλετε- άλλης ευτυχίας.

Δεν βιώνουμε κάποιον διχασμό. Καλούμαστε παρά ταύτα να υπάρχουμε μεταξύ κτιστότητας και μετοχής του Ακτίστου. Προτιμούμε να ζούμε ακεραιούμενοι στη φυσικότητα του “είναί” μας ως δωρεάς του Θεού και ως δικού μας δώρου προς το Θεό.

Βαδίζουμε επί σταθερού εδάφους. Προσβλέπουμε στην εγνωσμένη προοπτική. **Προγευόμαστε αυτό για το οποίο “είμαστε” και “γινόμαστε”.**

***

Αυτό είναι το ουσιώδες θεολογικό και ανθρωπολογικό μήνυμα κάθε εκκλησιαστικής εορτής, που μετέχεται ανθρωπίνως από μας σε διαβαθμίσεις μετοχής τόσες, όσες ο καθ᾽ έκαστον άνθρωπος. Οι διαβαθμίσεις δεν αφορούν αυθαίρετες ατομικές ερμηνείες και τροπισμούς. Οι διαβαθμίσεις αφορούν την ποιότητα των επιλογών της ελευθερίας μας. Η ελευθερία επιλογών είναι δώρο Θεού στην υπαρκτικότητά μας. Η ποιότητα είναι δώρο δικό μας στο δωρεοδότη Θεό.

Και εδώ βρίσκουμε διασταυρούμενες τις καιριότερες δυσκολίες βίωσης του ατομικού μας βίου με τις συνιστώσές του της εκάστοτε επικαιροποίησης. Ο βίος εκτυλίσσεται εν κόσμω. Η ζήση του βίου καλείται να εκτυλίσσεται εν Χριστώ. Ο βίος μας ξεγελά μέσα στις κοσμικές του συντεταγμένες, τις διανθρώπινες. Η ζήση του βίου εύκολα απολησμονείται.

Και ο Θεός φιλανθρωπευόμενος, με ένα μυστηριώδη ανέκφραστο και μεθεκτό τρόπο, ατρέπτως καθ᾽ εαυτόν, μας προσφέρεται με τους τρόπους της θείας Του συγκατάβασης, της θείας Του συνάντησης με μας, της θείας Του επικοινωνίας με μας, της διαρκούς αυτοπροσφοράς Του σε μας εν Χριστώ.

Ο πάντοτε και πανταχού παρών Κύριος είναι η δική Του θύμηση στη μνήμη μας, στη συνειδητότητά μας, στην υπαρκτικότητά μας, στη ζήση του βίου μας.

***

Αυτό εορτάσαμε και εορτάζουμε κάθε χρόνο, μετέχοντας λατρευτικά και λειτουργικά και κοινωνικά σ᾽ Αυτόν που μας προσέγγισε με την ιστορική και αιώνια ευκαιρία του Θεανθρώπινου είναί Του, ώστε να μας συνεκκλησιάσει στον εαυτό Του και να συνεκκλησιάζεται με τον εαυτό μας.

Ο ρητορικότατος Πατέρας μας άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, στη 2η ομιλία του στην Πεντηκοστή (Ε.Π. 50, 463-464), εστιάζοντας στο “σήμερα” της τότε και τώρα διανυόμενης εορτής, λέει χαρακτηριστικά:

«Μεγάλα είναι και ξεπερνούν κάθε ανθρώπινη λογική τα χαρίσματα που μας χάρισε σήμερα ο φιλάνθρωπος Θεός... Εορτή και πανηγύρι είναι για μας η σημερινή ημέρα. Όπως ακριβώς συμβαίνει με τις εναλλαγές των ωρών και των εποχών του έτους, στην αλληλοδιαδοχή τους, έτσι και στην Εκκλησία η μια εορτή διαδέχεται την άλλη και μας οδηγεί αλληλοδιαδόχως. Προηγουμένως γιορτάσαμε τη σταύρωση, το πάθος, την ανάσταση, έπειτα την ανάληψη στους ουρανούς του Κυρίου μας Ιησού Χριστού• τώρα φθάσαμε στο ύψιστο αγαθό, στην κεντρική εορτή των εορτών, στον ίδιο τον καρπό της υποσχέσεως του Κυρίου. Διότι έλεγε, εάν

εγώ απέλθω, θα σας στείλω άλλον Παράκλητο και δεν θα σας αφήσω ορφανούς. Είδατε στοργική μέριμνα; Είδατε ανείπωτη φιλανθρωπία;...».

***

Μέσα σε δέκα μόλις ημέρες, εορτάσαμε τρεις μεγάλες εορτές, που έχουν ένα βαθύτατο θεολογικό, χριστολογικό, σωτηριολογικό, εσχατολογικό και ανθρωπολογικό νόημα.

ΤΟ ΔΙΑΡΚΕΣ ΠΑΣΧΑ

Ολοκληρώσαμε πριν δέκα ημέρες την φετινή Πασχαλινή περίοδο,με την απόδοση του Πάσχα. Μιλώντας λειτουργικά για "απόδοση" είναι ωσάν να χαρήκαμε το ουράνιο δώρο του Πάσχα και το "αποδίδουμε" πάλι στον Κύριο, παρακαλώντας Τον ευχαριστιακά να μας αξιώσει πάλι να το χαρούμε εορτολογικά τον επόμενο χρόνο.

Και μάλιστα, ο Κύριος δεν κρατάει το δώρο μόνον "εις Εαυτόν", αλλά δεν παύει να το μοιράζεται με μας επί ένα χρόνο με τις Κυριακάτικες ορθρινές και λειτουργικές συνάξεις.
Μας λέει (και Του ανθομολογούμε) ότι το Πάσχα και κάθε Κυριακή είναι δικά Του και δικά μας, διότι είμεθα "σώμα Χριστού" και ο καθένας μας εν Χριστώ είναι "μέλος εκ μέρους".

Η ΑΝΑΛΗΨΗ ΚΑΙ Η ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΑΚΕΡΑΙΩΣΗ

Εορτάσαμε την θεία Ανάληψη, τον θεϊκό δοξασμό της ανθρώπινης φύσης την οποία προσέλαβε υπέρ πάντων ο Κύριος, για να την "αγιάσει", να την "καθαρίσει εν Εαυτώ", να την αποκαταστήσει την ανθρώπινη φύση μας εκεί για όπου την έπλασε, να την καταστήσει δική Του στο πρόσωπό Του και έτσι να την τελειοποιήσει σε ενότητα με τη θεότητα όλη, με τον Τριαδικό Θεό.
Στην "ανθρώπεια φύση" που την προσέλαβε όλη, ακεραία, πλήρη ο Υιός του Θεού (με το να γίνει γι᾽ αυτήν υπόσταση μέσα από την θεανθρωπία Του), σ᾽ αυτήν ή μάλλον σ᾽ Αυτόν ευδοκεί ο Πατέρας και επαναπαύεται το Άγιο Πνεύμα.

Οπότε στο πρόσωπο του Χριστού ακεραιώνεται σύνολη η δημιουργημένη ανθρώπινη φύση μας και στο Χριστό ακεραιωνόμαστε και αποκαθιστάμεθα όλοι εμείς. Για μας το έπραξε και το λέει: "Αναβαίνω προς τον Πατέρα μου και Πατέρα υμών και Θεόν μου και Θεόν υμών". Γινόμαστε αυτό για το οποίο θέλησε να υπάρξουμε και θέλει να υπάρχουμε.

Η ΣΥΓΚΑΤΑΒΑΤΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΗ ΤΗΣ ΤΡΙΑΔΙΚΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Ήδη εορτάζουμε την Πεντηκοστή, το διαρκές θεολογικό γεγονός της Εκκλησίας,

την ανεκφοίτητη ενεργό αγιαστική παρουσία του Αγίου Πνεύματος στην Εκκλησία, την επισφράγιση της απερινόητης αγάπης του Θεού Πατρός (της Αγίας Τριάδος όλης) για την ανθρωπότητα. Απόδειξη αυτού του γεγονότος και αυτού του μυστηρίου της θείας αγάπης είναι ο Κύριος. Και καθώς ο Κύριος είναι προαιώνια αληθινός Θεός που έγινε άνθρωπος (παραμένοντας μυστήριο), μας δείχνει ο Κύριος μια “πιο συγκαταβατική απόδειξη της Τριαδικής αγάπης”, την Εκκλησία. Την Εκκλησία στη δική Του θεανθρώπινη αμετρία και στα δικά μας ανθρώπινα μέτρα.

Ποιος πραγματοποιεί τη δική μας κοινωνική “ατομική” ενότητα με τον Κύριο;
Το Άγιο Πνεύμα. Είναι ο Εκκλησιαστής μας, του καθενός και όλων μας προς Εκείνον.
Πως ο απερίληπτος Παράκλητος εμφιλοχωρεί σε μας τους δημιουργημένους;

Χάρη στο Χριστό, μέσα από την οδό του Χριστού, μέσα από το Χριστό.Δρα την θεικήευδοκία και οικονομία της σωτηρίας μας σε εκκλησιαστική διάρκεια, σε εκκλησιαστική επικαιροποίηση, σε εκκλησιαστική διαιωνιότητα.

Το Άγιο Πνεύμα μας καθιστά μετόχους της δικής Του άκτιστης παρουσίας και ενέργειας και δύναμης και δράσης. Αυτός μας ενοποιεί με το Χριστό της ενανθρωπήσεως, Αυτός μας χαρίζει το Θεάνθρωπο ως Σωτήρα, Αυτός βλέποντας σε μας την ενοείδεια με τον σαρκωθέντα Λόγο του Πατρός έρχεται και εγκατοικεί μέσα μας.

***

Αυτές οι τρεις εορτές είναι εορτές θεολογικές, διότι θέλησε και μας τις χάρισε η Αγία Τριάς.
Αυτές οι τρεις εορτές είναι εορτές χριστολογικές, διότι μας τις χάρισε ο Χριστός.

Αυτές οι τρεις εορτές είναι εορτές εκκλησιαστικές, διότι τις εβίωσε ο Κύριος χάριν της Εκκλησίας, διότι τις χάρισε ο Κύριος στην Εκκλησία, διότι βιώνονται μόνο από την Εκκλησία και μόνο μέσα στην Εκκλησία (μολονότι αφορούν όλη την ανθρωπότητα, ως κάλεσμα μετανοίας και επιστροφής στο Θεό).
Αυτές οι τρεις εορτές είναι εορτές της κανούργιας βασιλείας του Θεού με τους ανθρώπους.

Η ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑ

Τι θα πεί “καινούργια βασιλεία του Θεού ανάμεσα στους ανθρώπους”;
Μήπως υπάρχει κάποια παλαιά βασιλεία, και τώρα έχουμε καινούργια βασιλεία του Θεού;

Ο Τριαδικός Θεός καθ᾽ εαυτόν είναι αναλλοίωτος.
Εμείς σαν δημιουργήματα αλλοιωνόμαστε.

Ο Θεός μας δημιούργησε. Υπάρχουμε, επειδή Εκείνος θέλει να υπάρχουν τα σύμπαντα, να υπάρχει ο άνθρωπος. Κατά τούτο είναι “βασιλεύς”, είναι Αυτός που έφτιαξε και κυβερνά και διατηρεί τα σύμπαντα.

Όμως, μας χάρισε μια καινούργια βασιλεία, μια καινούργια αιώνια σχέση μαζί Του, με τον Υιό Του που ενανθρώπησε. Ο Υιός Του έγινε άνθρωπος, προσέλαβε και αναδέχθηκε επάνω στην ύπαρξή Του την ανθρωπότητα, έγινε για όλους τους ανθρώπους “η οδός προς τον Πατέρα”.

Αυτή είναι η καινούργια βασιλεία του Θεού, μια βασιλεία αιώνια και αδιάδοχη. Πάντοτε υπήρχε, αλλά τώρα υπάρχει διά του Χριστού, του Θεού που ενανθρώπησε και ανελήφθη πάλι στους ουρανούς.

Κι όταν λέμε ότι ανέβασε την ανθρώπινη φύση Του, δεν ανέβασε μια “ατομική ανθρώπινη φύση”, αλλά την προσληφθείσα φύση των ανθρώπων, οπότε μας ανέβασε όλουςσάν Εκκλησία.
Ο Χριστός είναι πλέον ο ανοιχτός δρόμος των ανθρώπων, για να μετέχουμε στο Χριστό και να μετέχουμε στην αιώνια παρουσία και βασιλεία Του.

Εμείς οι χθεσινοί μετέχουμε στον αιώνιο Κύριο της ενανθρωπήσεως, της αναστάσεως, της αναλήψεως.
Ποιος μας συνδέει μαζί Του εμάς τους χθεσινούς;

Το Άγιο Πνεύμα της αιώνιας Πεντηκοστής.

Ο Κύριος γίνεται ο δρόμος μας, εμείς επιποθούμε να ζούμε το Χριστό, και το Άγιο Πνεύμα επαναπαύεται σε μας. Οπότε φανερώνεται σε μας η καινούργια βασιλεία του Θεού.
Αυτό το βλέπουμε σε όλο το Σώμα της Εκκλησίας. Το χαιρόμαστε στις μορφές των Αγίων μελών της Εκκλησίας. Σ᾽ αυτούς αναπαύεται η καρδιά μας, διότι διαπιστώνει σ᾽ αυτούς και μαζί με αυτούς ότι ευρισκόμαστεως Εκκλησία στην καινούργια και άκτιστη βασιλεία του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος.

Με μιάν τέτοια ευλογημένη αίσθηση και λατρευτική διάθεση, τιμήσαμε και στο

Πολύκαστρο την εορτή του Αγίου Πνεύματος, με την αφ᾽ εσπέρας Αρχιερατική και κυριολεκτικά πανηγυρική Σύναξη και την πρωινή Ορθρινή Ακολουθία και τη θεία Λειτουργία.

† Ὁ Γουμενίσσης, Ἀξιουπόλεως & Πολυκάστρου Δημήτριος